

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 101/05
21.02.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић и Мирјане Грубић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог "ББ", чији је пуномоћник БВ, адвокат, ради накнаде за коришћење техничког унапређења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Новом Саду П. 11/2004 од 30.5.2005. године, у седници одржаној 21.2.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Новом Саду П. 11/2004 од 30.5.2005. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Новом Саду П. 11/2004 од 30.5.2005. године обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде за коришћење техничког унапређења исплати 95.534,61 динар са законском затезном каматом од 1.1.2005. године до исплате и да му надокнади трошкове парничног поступка од 84.144,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на жалбу.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 372. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04), који се у поступку по жалби у овој парници примењује на основу члана 491. став 1. тог закона, Врховни суд Србије је нашао да је жалба основана.

Странке су 1.3.1990. године закључиле уговор о искоришћавању техничког унапређења. Чланом 1. уговора констатовале су да тужилац поседује знање и искуство које чини ново решење техничког проблема, како у конструкцији, тако и у технологији за производњу, алатима за производњу, као и приборима за серијску производњу универзалног струга тип УС и да је техничко унапређење одређено одлуком радничког савета туженог бр. 1700 од 12.2.1990. године и техничким захтевом бр. 1769 од 15.2.1990. године, који чини саставни део тог уговора. Чланом 2 уговора одредиле су начин уступања техничког унапређења, а чланом 3. месечну накнаду коју је тужени обавезан да исплаћује тужиоцу.

Према утврђеном чињеничном стању странке су уредно испуњавале уговорне обавезе до октобра 1990. године. Тужени је 27.11.1990. године отказао примену уговора са 31.12.1990. године, али се обавезао да до истека тог рока тужиоцу исплаћује месечну накнаду, без других трошкова предвиђених уговором. Над туженим је отворен поступак стечаја код Привредног суда у Зрењанину који је окончан принудним поравнањем Ст. 352/96 од 11.6.1998. године. Тужилац није пријавио своје потраживање у том поступку, а 25.7.2003. године пред Трговинским судом у Зрењанину поново је над туженим отворен поступак принудног поравнања. Према налазу вештака економске струке валоризовани износ накнаде који је према закљученом уговору тужени требао да исплати тужиоцу за октобар, новембар и децембар 1999. године износио је 1.2.2005. године 95.534,61 динар, колико је тужилац и определио тужбени захтев са законском затезном каматом од тог датума до исплате. Приликом утврђивања тог износа вештак није узео у обзир закључено принудно поравнање туженог са повериоцима.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања побијаном пресудом је тужиоцу, као аутору техничког унапређења, на име накнаде за коришћење техничког унапређења досуђено 95.534,61 динара са траженом каматом, а на основу члана 166. Закона о заштити проналазака, техничких унапређења и знакова разликовања ("Службени лист СФРЈ" бр. 34/81, који је био на снази у периоду за који је тужиоцу досуђена накнада.

Становиште првостепеног суда да је тужени обавезан да тужиоцу исплати као накнаду за коришћење техничког унапређења 95.534,61 динар за сада се не може прихватити као правилно зато што због погрешне примене материјалног права није потпуно утврђено чињенично стање релевантно за одређивање висине накнаде.

Према члану 40. став 2. и члану 42. став 3. Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији ("Службени лист СФРЈ" бр. 84/89..."Службени лист СРЈ" бр. 28/96) закључено принудно поравнање има правно дејство према свим повериоцима, при чему је ирелевантно да ли су пријавили своја потраживања

у поступку који је окончан закљученим принудним поравнањем. Повериоци чија потраживања потичу пре закљученог принудног поравнања не могу имати повољнији положај од онога у коме би били да су своја потраживања пријавили у поступку принудног поравнања.

На основу члана 42. став 3. Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији суд је обавезан да по службеној дужности води рачуна о закљученом принудном поравнању.

Како првостепени суд приликом одређивања тужиоцу висине накнаде за коришћење техничког унапређења није узео у обзир принудно поравнање које је тужени као стечајни дужник закључио пред Привредним судом у Зрењанину са својим повериоцима 11.6.1998. године, укинута је побијана пресуда и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење ради одређивања тужиоцу накнаде у складу са условима из тог поравнања. Према чињеничном стању коју је утврдио првостепени суд над туженим је поново отворен поступак принудног поравнања 25.7.2003.године, па ако је тај поступак закључен новим принудним поравнањем, онда тужиоцу треба одредити накнаду за коришћење техничког унапређења и према том поравнању.

На основу члана 377. став 2. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

мз